

Matteo Guillot, president d'Òmnium Cultural de l'Alguer

Guarda un important cabal de memòria ciutadana. A més del ric arxiu de la família Simon, heretat per línia materna, ell mateix, amb 82 anys, abasta moltes dècades d'història algueresa.

Viu en un modern apartament de façana molt discreta que no faria sospitar el mobiliari i la biblioteca que posseeix. Mentre observe admirat els prestages atapeïts de volums relligats en pell, m'adverteix que, els millors, li'ls van confiscar durant la guerra. Uns bibliotecaris de la universitat de Càller, amb molt bon ull, van triar-los i endur-se'ls després del bombardeig de l'Alguer, per posar-los en lloc segur, i ja mai no hi ha hagut manera de recuperar-los. S'imposa el record de la ciutat ferida.

"Els avions dels aliats ja havien matat alguns pescadors". Una lenta barca de pesca, enmig de la mar, sense cap possibilitat de fugir ni d'amagar-se, rebent el foc dels avions "enemics". Igualment injustificat va ser l'atac a l'Alguer. L'aeroport militar, des d'on els avions alemanys i italians empenien accions contra Malta i Gibraltar, es trobava a una distància de la població que no permetia confusions. El jove sots-tinent Guillot va obtenir un dia de permís l'endemà del bombardeig, el temps just per a fer-se una idea del desastre i comprovar que la família no havia rebut cap mal. Un mes abans l'havien destinat a Sardenya, procedent d'Albània.

El senyor Guillot recorda un Alguer molt diferent del d'avui. Explica que la casa pairal és, des de fa anys, inhabitable perquè caldria disposar-hi com a mínim de tres domèstics, i això no és ja possible. No lamenta gens els canvis absolutament radicals que ha viscut la ciutat i recorda amb pietat els anys 20 i 30, i la misèria que sofria aleshores la bona gent algueresa. Remarca la bondat dels seus conciutadans, que tenien motius per a fer no una, sinó cent revolucions, però el màxim que feien, i encara els més atrevits, era furtar quatre figures o un grapat d'olives per sobreviure. Ell mateix recorda un cas, quan tenia vint anys, que va sorprendre un home collint-li les olives: entre ell i el capatàs el van agafar i el van fer pujar al carrossí amb què recorria les propietats familiars, juntament amb el sac d'olives;

i quan el pobre home es pensava que farien cap als carrabiners, es va trobar que l'amo el deixava al molf d'oli, li cedia les olives furtades i manava al moliner que li les molgués gratuïtament.

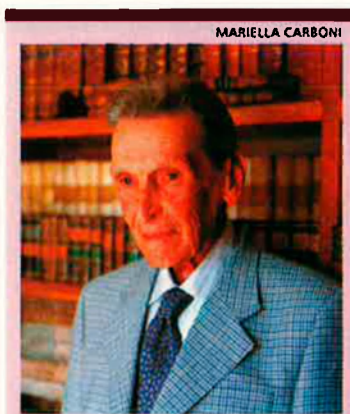
El senyor Guillot pot ser una mica irònic quan jutja les modes i altres qüestions superficials de la vida actual, però pel que fa al benestar material assolit avui pels seus conciutadans, hi troba una satisfacció sense

reserves. Parla del present amb una gran modèstia, concedint que ell viu ja "fora del temps" i que, per tant, aquestes opinions podrien no ser encertades. Aquest reconeixement de la pròpia caducitat és, però, bastant relatiu, i no del tot sincer. Encara es vigila de prop les terres i, tot i haver estat allunyat alguns anys de la vida cívica, quan li van oferir la presidència d'Òmnium Cultural a l'Alguer, finalment va acceptar.

—És anat així: era president un amic meu, don Manunta, un sacerdot; un estudiós, que sempre venia a l'arxiu a prendre documents. Érem molt amics i és mort l'any passat. Era una brava persona. M'han dit que fos jo president i els he respost: preneu un jove. M'han dit que era per emprendre les relacions culturals amb Catalunya. Jo havia participat en el retrobament amb els catalans de l'any 60, perquè era amic del general Catardi. He vist que Òmnium era una cosa seriosa, no aquelles associacions que naixen

avui i moren demà. He acceptat i m'ha fet plaer.

Ha acceptat convençut que cal fer alguna cosa per la llengua que ell ha vist decaure. Ell va conèixer un Alguer catalanoparlant, de vida primitiva, on potser la gent no es matava a treballar, però tenia unes altres grans virtuts. Després va veure l'evolució: la construcció de l'aeroport, la colonització dels aiguamolls en temps de Mussolini, l'arribada del turisme en la postguerra... El català perdia posicions amb els canvis socials. Avui la llengua i les tradicions de la ciutat es troben amenaçades, i cal actuar per salvar-les, des d'Òmnium, per exemple. V. G.

MARIELLA CARBONI

"Òmnium és una cosa seriosa, no aquelles associacions que naixen avui i moren demà."